

ABONAMENTUL.

Un an 120 cor. (60 lei)
 6 luni 60 „ (30 lei)
 3 luni 30 „ (15 lei)
 Luna 10 „ (5 lei)
 Nr. 50 Bl. (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI

Un șir garmond:
 odată C. 1:50 a doua
 și a treia oară C. 1:20

Manuscrite sunt a se
 trimite la Redacție
 „UNIRII” Blaj

Ziar național. — Apare în fiecare zi de lucru.

constatare

și o învățătură.

În sfârșit, după un sbucium zărnit de câteva luni de zile și după ce publicul a fost expus iarăși luni întregi unei enervări fără nici un rost, vom avea o situație internațională limpede. Aventura politicii de rezistență, susținută atâta timp cu celea mai bizantine mijloace și care în ultimile zile amenința să devină o catastrofă națională, s-a terminat: *d. Alexandru Vaida a primit dela Majestatea Sa mandatul să ia forma un guvern, care să semneze tratatul dela Saint-Germain.*

România putea face gestul acesta necesar de mult și-l putea face fără să se expune umilirilor, de cari a avut parte în timpul din urmă. Era evident — cum am spus-o și altădată — pentru orice om cu simțul realității, că din conflictul dintre d. Brătianu și Consiliul suprem, nu acesta va fi învinsul și iarăși evident, că România nu va putea rezista, în împrejurările acestea extrem grele, fără sprijinul cuiva și că acest sprijin, care să-i deie sprijinul necesar, pot fi decât aliații de ieri și de azi. Astfel toată gălăgia rezistenței a fost și se perfluă, și în urma soluției de-acum, umilitoare.

Cu prilejul acesta al revenirii la realitatea mai puternică decât toate închipirile și dorințele noastre, trebuie să facem o constatare și să fixăm un adeveritor cât de dureros ar fi el pentru noi. — Și anume: lucrurile nu s'ar fi dezvoltat cum s'au dezvoltat și nu s'ar fi ajuns în situația, în care ne aflăm acum. Dacă oficialitatea noastră ardeleană ar fi făcut, cel puțin ea, altă politică decât aceea a d. Brătianu. Politica de rezistență nu ar fi putut menține atâta timp pentru că a avut întreg sprijinul nostru.

Dar după ce cenzura preventivă din regatul vechiu a fost desființată, după ce ziarele au putut informa exact — nu cum cereau anumite interese —

Din aventura aceasta se desprinde și o mare învățătură: timpul diplomației secrete, a planurilor țesute cu ușile zăvorite și perdelele lăsate a trecut.

De această nație va trebui să țină seamă cei mari de-acum înainte

Agitațiile Ungurilor împotriva României. Din ultimele informații sosite din Budapesta rezultă, că guvernul Huszár este partizan convins al restabilirii monarhiei în Ungaria. Asupra persoanei viitorului rege al Ungariei se urmează încă discuțiuni. Unii dintre membri guvernului s'au pronunțat pentru arhiducele Iosif.

Guvernul Huszár stăruie pentru a clarifica cât mai repede situația Ungariei, prin încheierea păcii. Zilele acestea într'un discurs ținut la adunarea partidului, sau mai bine zis a blocului creștin social, primul ministru Huszár a declarat că este o crimă de a mai prelungi starea actuală și suferințele populației. Guvernul își dă perfect seamă că condițiile de pace vor fi foarte aspre, cu toate acestea însă trebuie să se salveze viitorul țării, care trebuie să rămână tare în fața marelui nedreptăți ce i se pregătește prin tratatul de pace. Huszár face apel la aliați ca să se convingă bine de adevărata stare a lucrurilor în Ungaria, a cărei ciuntire o consideră ca imposibilă.

Actualmente guvernul maghiar pregătește un memoriu către Conferința de

pace, în care se face o largă expunere asupra chestiunii Ardealului, privită bine înțeles din punct de vedere maghiar.

Paralel cu aceasta, ministerul de externe din Budapesta a constituit un birou special menit a aduna tot materialul necesar, care va servi ca bază expozeului, ce se va face de delegații unguri la Conferința de pace. La acest birou, care lucrează de acord cu »Liga pentru întregitatea Ungariei« au fost angajați un mare număr de oameni, cari vor aduna toate datele necesare în scop de a dovedi caracterul unitar al Ungariei, arătând că toate datele prezentate de Români și de ceilalți vecini ar fi false.

Nu este un secret pentru nimeni că pe lângă aceasta Ungaria se pregătește în vederea războiului de revanșă împotriva României în primul rând.

Amiralul Horthy a declarat contelui Iulius Andrassy că, predând Angliei administrația e. f. maghiare și serviciul fluvial pe Dunăre, Ungaria a isbutit să-i se încuviințeze formarea unei armate naționale, care numără 280 000 de oameni bine disciplinați. Amiralul Horthy și-a exprimat și speranța că, serbarea națională maghiară dela 15 Martie 1920, când se aniversază redoptarea dela 1848 a nației ungare, o să fie odată cu alungarea dușmanului de pe teritoriul »coroanei sfântului Ștefan și că se va serba în bucuria reîntregirii Ungariei«.

»Armata națională ungară«, cum se intitulează oastea organizată de amiralul Horthy, a început să se așeze pe malul drept al Tisei, unde se consolidează.

Amiralul Horthy a dat un ordin de zi, în care apelează la mândria națională a nației maghiare și la cinstea fiecărui cetățean maghiar, care trebuie să se înroleze în »armata pentru redobândirea întregității maghiare«.

Adresându-se ofițerilor, le cere purtare democratică și frăție cu soldații pentru întronarea ordinii.

† **Dr. Coriolan Pop.** Dela Oradea vine trista veste, că Dr. Coriolan Pop, avocat, întemeietorul și directorul băncii »Bihoreana«, fost primul prețect român al județului Bihor și orașului Oradea, senator, membru în consiliile de administrație a mai multor institute financiare române, membru fondator al »Asociațiunii«, comandor al ordinii »Coroana României«, decorat cu »Meritul comercial și industrial« cl. I. nu mai este. A încetat din viață în anul al 55-lea al scurtei sale vieți, fiind mult regretat de toți cunoscuții lui numărași. În mormântarea, deosebit de frumoasă, a avut loc în 30 Noembrie a. c. După cum constatăm și din anunțul funebru ce ni-s'a trimis, răposatul a fost curatorul primar al bisericii catedrale românești unite, precum și președintele reuniunii »Sfânta Maria« a credincioșilor noștri din Oradea. Un suflet și un caracter adevărat creștinesc, cum să ne tot dea Dumnezeu. Odihnească în pace! (ig).

Informațiuni.

— **Trupele noastre** au luat în primire, dela armata franceză, Cadriaterul. Trupel franceze vor părăsi teritoriul românesc, imbarcându-se în vagoane până la gara Oboriștea (Bulgaria) de unde apoi vor parcurge drumul până la Varna, repatriindu-se cu un vapor francez.

— **Recrutările în Banat.** Recrutările în Banat se efectuează cu rezultate excelente. Ascultarea dată ordinului de chemare sub arme a diferitelor contingente e în adevăr înălțătoare. Tinerii se prezintă cu mare însufiețire la toate cercurile de recrutare având în frunte drapelul național și muzici cântând marșuri naționale.

— **Comunicat.** Dnii Vasile Dăneșiu, fost student în drept, Cluj; Basiliu Stoica și Victor German, foști studenți în medicină, Cluj; Ștefan Lipovan, fost elev al școlii de industrie, Cașovia și Ciril Morariu, fost elev al școlii industriale din Câmpulungul Bucovinei, toți bursieri ai „Asociațiunii pentru lit. rom. și cult. poporului român”, sunt provocați a notifică Comitetului „Asociațiunii”, unde se află — dacă mai trăiesc — și că mai reflectează la bursele cari li-s'au fost votat și ei sau rezervat până acum. Nesatisfăcând, în timp de 30 de zile dela data acestei provocări, bursele se vor declara vacante. Sibiu, în 29 Noembrie 1919.

Biroul „Asociațiunii”.

— **Amănunte asupra demobilizărilor.** Iată amănunte complete și precise asupra chipului cum se va demobiliza armata noastră.

Pentru un moment nu se vor demobiliza decât contingentele 1910, 1911 și 1912.

Ordinul Marelui Cartier prevede apoi demobilizarea restului de contingente după cum urmează:

Contingentul 1913 se va demobiliza la 1 Ianuarie 1920.

Celelalte contingente până la 1918 inclusive vor fi demobilizate din lună în lună și anume:

Contingentul 1914 la 1 Februarie 1920; contingentul 1915 la 1 Martie, cont. 1916 la 1 Aprilie; 1917 la 1 Mai și contingentul 1918 la 1 Iunie anul 1920.

Celelalte două contingente 1919 și 1920 vor rămâne sub drapel.

Până la 1 Ianuarie 1920 vor fi deci demobilizate contingentele 1910, 11 și 1912; iar restul de contingente până la 1 Iunie 1920.

In privința concediilor pe serii — Marele Cartier General al Armatei — nu a dat nici un ordin.

— **Federație economică a Statelor dunărene.** Din inițiativa Austriei s'a format o federație economică a Statelor dunărene, din care fac parte până acum Ceho-Slovacia, Jugo-Slavia și Ungaria.

Austria nădăjduiește, că și Italia va adera la această federație, care nu are nici un scop politic.

— **Comunicat.** Corpul VII, armată în înțelegere cu Resortul de Culte și Instrucțiune publică a stabilit următoarele cu privire la demobilizarea studenților universitari și a școlilor superioare echivalente cu Universitatea, cari doresc a-și continua studiile în străinătate.

Toți acești studenți își vor înainta cererile însoțite de documentele necesare Resortului de Culte și Instrucțiune publică Cluj, pentru favoare respective recomandare, de unde apoi se vor trimite corpului VII. armată (Biroul IV. Recrutări), care apoi va da corpului de trupă din care face parte petentul pentru fiecare caz separat, ordin de demobilizare. P. Șeful resortului Dr. O. Ghibu, secretar general.

— **Moscova pentru Bela Kun** Wiener Correspondenz-Bureau anunță că stațiunea radiotelegrafică din Viena a primit o radiogramă dela Cicerin, comisarul poporului pentru externe, adresată ministrului de externe austriac. Radiograma declară că guvernul din Moscova va face ca soarta cetățenilor austriaci din Rusia să depindă de hotărârile pe cari guvernul austriac le va lua în chestia extradării lui Bela Kun, Austriacii din Rusia vor fi considerați în mod provizoriu ca ostatici.

— **Delegații ungari chemați să trezeze pacea.** Lyon, 2. — Consiliul suprem al aliaților s'a întrunit luni dimineață la ministerul de externe sub președinția d-lui Clemenceau. El a ascultat pe sir George Clerk, care a făcut un raport amănunțit asupra misiunii sale la Budapesta și asupra condițiilor în cari a izbutit să obțină formarea unui guvern reprezentând voința populară a Ungariei.

În urma acestei ascultări, consiliul a hotărât să roage guvernul Carl Huszar să trimeată cât mai curând posibil la Neully o delegațiune însărcinată să negocieze pacea cu reprezentanții Antantei.

Consiliul a luat apoi cunoștință de un raport al mareșalului Foch. El a hotărât să adreseze instrucțiuni agenților săi în țările riverane ale Baltice, cerându-le să intervie pe lângă guvernul estonian, ca să se arate mai conciliant față de Judenici.

În sfârșit consiliul a adoptat un proiect de răspuns la ultima notă germană relativă la repatrierea prizonierilor de război. Acest document se va remite delegațiunii germane și se va publica mâine dimineață.

— **La Cinema „Electra”, Blaj.** Azi Sâmbătă 6 Decembrie, se va prezenta *Praga* (vederi generale) și *Amplioata* dramă în cinci acte.

— **Mâine Duninecă, 7 Decembrie:** *Sora Brazilianului* și *Decăderea* dramă în cinci acte.

Posta Redacției.

Fratelui sp. Cred, că nu e momentul oportun să punem chestia cum o pui Tu. Să mai așteptăm puțin până să mai limpezește zarea. Cealaltă va urma după 1 Ianuarie când vom dispune de loc mai mult.

Dlui A. R. Articole, al căror autor vrea să rămână necunoscut înaintea redacției, nu publicăm.

Regatul România

Consiliul Dirigent Resortul Finanțelor.

Nr. 253/1919 Cluj, la 24 Noembrie 1919.
Secția I-Res.

Aviz pentru publicul, care cere serviciile noastre și *ordin de serviciu* pentru toți funcționarii secției I. (datoria publică) din Resortul Finanțelor Consiliului Dirigent.

Noi, Șeful secției datoria publică (I) Resortul finanțelor Consiliului Dirigent.

Având în vedere adevăratul înțeles al Art. 90 din legea despre constatarea și percepțiunea impozitelor directe.

Cunoscând incorectitatea și anomalia financiară, care rezultă din faptul, că de prezent *singur statul mai este* acela care face servicii gratuite în dauna tezaurului public, deoarece la prestațiunile serviciilor cerute pe seama publicului nu controlează îndreptățirea financiară a singuraticilor petenți la obținerea de servicii și beneficii de orice natură, în timp ce funcționarii li se răpește timpul cel mai prețios pentru reculegerea funcțiunilor de stat în vederea consolidării și restaurării financiare a statului, pentru care scop este de cea mai mare urgență: *urmărirea, sequestrarea și pedepsirea* tuturor restanțierilor de dare.

Ordonăm:

1. Se interzice strict tuturor funcționarilor acestei secții de a face ori-ce servicii pe seama particularilor, fie indivizi singuratici, fie reprezentanți de-ai persoanelor colective, cari nu probează cu livretul (cârticica) de dare că și-au achitat toate dările până la sfârșitul trimestru curent.

2. Sunt obligați funcționarii acestei secții să pretindă dela toți particulari, cu cari vin în contact de serviciu:

Să arele cârticica de dare înainte de a începe ori-ce serviciu ori clarificare, apoi în consecință să-i îndrume la achitarea urgentă a tuturor restanțelor de impozite până inclusiv trimestrul curent, arătându-le, că de astăzi înainte *statul nu mai poate face servicii gratuite*.

3. Toți funcționarii, cari nu vor respecta acest ordin elementar de morală financiară, care se cuprinde și în Art. 90 din legea despre constatarea și perceperea dărilor directe și vor continua a face servicii pe seama astorfel de persoane neoficiale din public, nu dovedesc cu cârticica de dare achitarea dărilor până la sfârșitul trimestru curent, vor fi trași în cercetare disciplinară (dacă sunt definitiv), sau vor fi imediat dimiși din serviciu (dacă sunt provizori).

4. La rezolvarea tuturor actelor în legătură cu servicii și beneficii de acordat publicului și vor invita toate autoritățile Statului, Județelor, Comunelor să aibă în vedere acestea măsură procedând în conformitate.

Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor

(111) 3 5. Șeful secției DATORIA PUBLICĂ.

V. Vlaicu.

Fiul lui Antoniu Novotny

turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fer pentru clopote. □ □

TIMIȘOARA-FABRIC

(112) 2 - 52

Calculări de preț se trimit grațios.

Doi băieți

din familie bună, ca învățăcei, să primească în prăvălia □ □

ȘTEFAN NYERGES.

(110) 5 - 5.

Blaj.

Extras din ordonanța

Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea credință prin localitate publică gări, trenuri, pe străzi, etc. vor comitea, colportă, comente în orice chip, știri adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, și orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșite în scopul de a spiona, sau trada, aplică pedepsele prevăzute de legile penale vigoare în timp de război.

Redactor responsabil: Dr. Zenovie Pâclișan

Numărul cenzurat de: V. Suci.